

JÄTEALAN YHTEISTYÖRYHMÄ (2/2022) KOKOUSMUISTIO

Aika Tiistai 19.4.2022 klo 13.00-15.30

Paikka Teams-kokous

Osallistujat	Ola Marja	Kaupan liitto
	Suomi Outi	Business Finland
	Kurttio Tuovi	Suomen luonnonsuojeluliitto
	Hämäläinen Timo	KIVO ry
	Virtanen Teemu	PIRELY
	Vuola Aaron	Metsäteollisuus ry
	Printz Marko	Jätehuoltoyhdistys ry
	Myllymaa Tuuli	SYKE
	Hippinen Ilkka	Motiva
	Berlin Titta	MMM
	Kero Jukka	Kiinteistöliitto
	Moliis Katja	YTP
	Anttila Juha	AVI
	Idström Laura	ELY-keskus
	Innala Tuulia	Kuntaliitto
	Fiskaali Tiina	Teknoliateollisuus
	Pöyry Lasse	KKV
	Paunio Mikko	STM
	zu Castell-Rudenhause Malin	VTT
	Salmenperä Hanna	SYKE
	Toivanen Sanna	Ruokavirasto
	Sahimaa Olli	Aalto yliopisto
	Stenbäck Liisa-Marie	TYNK
	Antro Säilä	Suomen Pakkausyhdistys ry
	Laurila Juha	Rakennusteollisuus RT ry / Infra
	Oikarinen Tuuli	YM
	Levinen Riitta	YM
	Kauppila Jussi	YM
	Blauberg Tarja-Riitta	YM
	Saarnilehto Merja	YM
	Nissinen Jouni	YM
	Anna-Maija Pajukallio (pj.)	YM
	Marja-Riitta Korhonen (siht.)	YM

1-2. Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja esityslista hyväksyttiin.

3. Ajankohtaiset jäte- ja kiertotalousasiat / Anna-Maija Pajukallio YM

Anna-Maija esitteli ajankohtaisia jäte- ja kiertotalousasioita. Esitys saatavilla hankeikkunassa. Pakkaus- ja pakkausjätedirektiivin mahdollisista muutoksista kertoi Tarja-Riitta Blauberg.

Mediassa on esiintynyt F-kaasuasetuksen muuttamista koskevan ehdotuksen osalta väärää tietoa. Tämä johtuu Tekniikan maailmassa olleesta artikkelista. Artikkelin on sittemmin korjattu ja löytyy: <https://tekniikanmaailma.fi/uutta-tietoa-eun-f-kaasuasetuksesta-useimmissa-nykymallisissa-ilmalampopumpuissa-kaytetty-r32-olisi-edelleen-sallittu/>. F-kaasuasetusehdotuksen osalta voi olla yhteydessä YM:n Eeva Nurmeen.

Jätedirektiivin jätteenkeräysjärjestelmien mahdollinen harmonisointi EU-tasolla herätti huolta ja kysyttiin, onko tällainen harmonisointi todellakin tulossa. JRC on tarkastellut, missä määrin jäsenmaiden erilliskeräysjärjestelmiä tulisi harmonisoida ja tulisiko niille laatia minimivaatimuksia. Harmonisointi ei ehkä kuitenkaan ole mahdollista kovinkaan tarkasti alueellisten erojen takia.

Todettiin, että uudistettu pakkaus- ja pakkausjätedirektiiviä koskeva muutosehdotus annettaneen asetuksena. Kysyttiin, että voiko tähän vielä vaikuttaa, sillä direktiivi voisi olla toimivampi vaihtoehto.

Lisäksi vaikuttaminen keräysjärjestelmien osalta olisi tarpeellista. Myös asetukseen voi jäädä kansallista liikkumavaraa.

Lopuksi tiedusteltiin EU:n akkuasetuksen tilannetta. Ensimmäinen trilogi komission, neuvoston ja parlamentin näkemysten yhteensovittamiseksi pidetään 20.4.2022. Jäsenmaiden kesken on tätä ennen pidetty yksi kokous, jossa keskusteltiin alustavista kannoista parlamentin ehdotukseen.

4. SUP-tilannekatsaus / Jussi Kauppila YM

Jussi esitti SUP-tilannekatsauksen. Esitys saatavilla hankeikkunassa. Kommentoitiin, että siivoamisen kustannusvastuu kunnille tulee olemaan erittäin monimutkainen kuvio. Kun asiasta tulee tehdä valituskelpoinen päätös, niin siitä myös helposti valitetaan ja valituksella maksuja voidaan siirtää myöhemmäksi. On ehdotettu, että PIRELY keräisi maksut ja tilittäisi ne kunnille. PIRELY pitää tätä menettelyä tarpeettomana ja ehdottaa, että tuottajayhteisöjen tilitoimisto voisi hoitaa asian. YM keskustelee PIRELYn kanssa asiasta.

Kysyttiin, onko dispersio-päällysteisistä kartongeista tullut komissiolta linjauksia? Aiheesta on kysytty toistamiseen komissiolta, mutta vastausta ei vielä ole saatu. YM lupasi kysyä asiasta uudelleen komissiolta samanaikaisesti muiden tulkintakysymysten kanssa.

Tupakantumppiroskiksiin liittyen kommentoitiin, että kunnat laittaisivat mieluummin itse roskikset kuin että antaisivat tuottajien laittaa niitä. Roskismäärien pohtiminen on haastavaa. Pohdinnassa tulee olla selvää, millaisia roskiksia tarkoitetaan. Eli tarkoitetaanko niillä pelkkiä tupakkaroskiksia vai myös muita roskiksia, joita on jo valmiina olemassa, ja joihin voi tumppeja sijoittaa. Olemassa on myös ns. sekaroskiksia, joissa kylkiastiana on osio tupakalle. Määrävaatimusta ei tulisi asettaa kovin tiukaksi, vaan se tulisi suhteuttaa jo olemassa olevien muiden roskisten määrään. Kuntien kustannusvastuu vaatii myös kuntien tilinpäätöksessä eri luokkien muokkaamista, sillä tällä hetkellä ei ole olemassa roskien siivoamisluokkaa.

Kalastusvälineisiin liittyen suurimpana pelkona mainittiin se, etteivät tuottajat saa tuottajayhteisöä perustettua ja miten saada toimijat mukaan tuottajayhteisön perustamiseen. Tällä hetkellä kalastusvälineiden osalta on pari suurta tuottajaa ja loput ovat pieniä. Tuottajayhteisön perustamatta jättämisestä ei ole sanktiota, vaikka yhteisön perustaminen onkin välttämätöntä.

5. Jäteverohankkeen tilannekatsaus / Marja-Riitta Korhonen YM

Marja-Riitta esitti jäteveron kehittämishankkeen tuloksia. Esitys saatavilla hankeikkunassa. Kysyttiin mm. mistä veronkorotus 20€/t tulee. Selvityksessä käytetyt verotasot perustuvat hintajoustoihin ja keskimääräiseen jätehuollon hintaan loppusijoituskohteittain. Kommentoitiin, että nyt olisi hyvä määritellä näkymä tulevaisuuteen, eli milloin jätevero mahdollisesti laajenisi ja millaisia korotuksia olisi odotettavissa, jotta toimijoilla olisi mahdollisuus ennakolta varautua asiaan. Maa-aineksiin liittyen käytiin keskustelua. Rakennusteollisuudessa osa jäsenistä on maa-ainesjätteiden verotuksen puolesta ja osa vastaan. Alueellinen näkökulma on tässä tärkeää, sillä 20€/t vero maa-ainesjätteelle voisi mahdollisesti olla hyväksyttävissä tietyillä alueilla ja toisilla se olisi suhteettoman suuri. Maa-ainesjätteiden tilastoinnissa myös huomioitiin olevan puutteita, todellinen maa-ainesjätteiden määrä on vielä suurempi kuin tilastoitu. 20€/t vero maa-ainesjätteille maankaatopaikoille ei saa kannatusta kuntapuolelta. Jos vero asetettaisiin hyödyntämiskelvottomille maa-ainesjätteille, niin kustannusten nousu voisi johtaa pienien erien epäasialliseen hyödyntämiseen. Jäteveron muutoksista ei vielä ole tehty päätöksiä. YM tulee jatkamaan keskustelua VM:n kanssa sekä poliittisen johdon kanssa. Tilanteesta kerrotaan seuraavassa jätealan yhteistyöryhmän kokouksessa.

6. Yhteistyöryhmän jäsenten ajankohtaiset kuulumiset / ryhmäläiset

Suomen Luonnonsuojeluliitto

- Clrcwaste-hankkeessa on uudelleenkäytön verkostoa kokoava osahanke. Uudelleenkäyttötoimijoiden verkoston kick-off -tilaisuus pidetään 28.4.2022 klo 14-16 Forssassa

https://www.kierratyskeskus.fi/tietoa_meista/ajankohtaista/kattava_ja_toimintavarma_uudelleenkayttotoimijoiden_verkosto_suomeen!.7665.news

- Parhaillaan on lausunnoilla luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi sekä sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamisesta. Kyseisen lakimuutosehdotuksen toteutuessa osa uudelleenkäyttötoimijoista on ilmoittanut, ettei heillä sen jälkeen olisi enää toimintamahdollisuuksia. SLL pyysi YM:ötä huomioimaan tämän mahdollisessa lausunnossaan.

Motiva

- Materiaalitorissa valmistaudutaan valtuutuspalvelun käyttöönottoon vielä ennen kesää. Muutoksen johdosta materiaalitoriin kirjautuvalla on oltava organisaation lupa käyttää palvelua. Motiva tiedottaa tästä muutoksesta ja toivoo asiasta viestittämistä yrityksille.

Kuntaliitto:

- Kuntaliiton jätehuoltomääräysten laatimisen päivitetty opas on julkaistu <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2022/2151-jatehuoltomaaraysten-laatiminen>
- Lisäksi on käynnissä jätetaksan laatimisen ohjeistuksen laatiminen. Ohjeistuksen on määrä valmistua kesäkuussa.
- SUP-jätteiden koostumustutkimusmenetelmä kehitetty. Julkaisu tulossa Kuntaliiton sivuille. Tutkimushanke etenee varsinaisiin koostumustutkimuksiin, joita tehdään kevään, kesän ja syksyn aikana Helsingissä, Turussa, Vaasassa ja Lahdessa.

SYKE:

- Päivittäistavarakaupan alan seka- ja energijätekoostumus selvityksen tekijäksi valittiin Kierivä Oy. Työ tehdään vuoden 2022 aikana.
- Parhaiden käytäntöjen tietopankki on uudistettu, ja nykyisin se kattaa kolme osa-aluetta: ilmaston, kiertotalouden ja luonnon. Löytyy osoitteesta <https://kestavyysloikka.ymparisto.fi/>
- Kuntien parhaat kiertotalousteot -kilpailu käynnissä yhdessä Kuntaliiton ja Sitran kanssa. <https://www.kuntaliitto.fi/kuntien-parhaat-kiertotalousteot>

7. Muut asiat

Esitettiin toive, että Early Warning raporttia esiteltäisiin yhteistyöryhmässä. Tällä hetkellä selvitetään millä mailla on riski, ettei saavuta kierrätystavoitteita vuonna 2025 yhdyskuntajätteiden osalta. Komissio julkaisee syyskuun alussa maaraportit ja suositukset vuoden 2023 alussa. Asiaa luvattiin esitellä viimeistään syksyllä 2022 yhteistyöryhmän kokouksessa.

Seuraava kokous pidetään perjantaina 10.6 klo 9.00-11.30. Kokous on tarkoitus järjestää hybridi-muotoisena. Pankkisali on varattu kokoukselle, mutta pyritään etsimään mukavampi paikka kokoontua.

8. Kokouksen päätös